

De Breuninkhof is schimmel eindelijk de baas

Negenholesbaan kiest voor compostthee en werkt zonder chemie

Na een periode met hoge schimmeldruk zijn de greens op Golfbaan de Breuninkhof weer als vanouds. En dat zonder chemie. Het geheim van hoofdgreenkeeper Henri Broekhof: compostthee. Broekhof nodigde ons uit om eens een bezoek te brengen aan de golfbaan en het resultaat met eigen ogen te komen bekijken. Daar zeggen we natuurlijk geen nee tegen. Daarom deze keer in de rubriek Team in beeld: Golfbaan de Breuninkhof. Wie zorgen er voor het baanonderhoud, wat doen ze anders dan anderen en op welke problemen stuit het team?

Auteur: Nino Stuivenberg

We bezoeken Golfbaan de Breuninkhof in februari 2020, het jaar dat de golfclub zijn dertigjarig bestaan viert. De club is opgericht in 1990 en heeft de beschikking over een negenholes-wedstrijdbaan (met NGF A-status, ontworpen door Eschauzier & Thate) en een negenholes-oefenbaan. Golfbaan de Breuninkhof ligt in Bussloo, ten oosten van Apeldoorn, en beslaat in totaal een kleine veertig hectare. Vanaf de oprichting tot begin 2018 werd de golfbaan geëxploiteerd door Unigolf Bussloo. Sinds 1 februari 2018 is baan overgenomen en zijn Björn Beekman en Mariette Kruyt de eigenaren. Sindsdien heeft de golfbaan ook geen greenkeepers meer in dienst, maar is het onderhoud overgenomen door een aannemer: de Nederlandsche Greenkeeping Maatschappij (HGM).

Ervaren krachten

Henri Broekhof (50) is hoofdgreenkeeper op Golfbaan de Breuninkhof. Met respect kunnen we zeggen dat hij tot het meubilair behoort

op deze baan. Broekhof is er vanaf het begin bij en al sinds 1988 betrokken bij de golfbaan. Eerst deed hij het onderhoud op de oefenbaan, twee jaar daarna kwam daar de negenholes-wedstrijdbaan bij. Broekhof volgde de lagere en middelbare landbouwschool alvorens hij op de golfbaan ging werken. Al met al is hij dus ruim dertig jaar hoofdgreenkeeper op deze locatie. Broekhof heeft één collega-greenkeeper: Erwin Kruissink. Ook Kruissink werkt al jaren op de golfbaan; hij is er inmiddels achttien jaar actief. Samen hebben de mannen dus een hoop ervaring. Dat is ook nodig, want met zijn tweeën doen ze het groenonderhoud in het gebied van veertig hectare. Daartoe behoren de twee negenholes-banen, maar bijvoorbeeld ook de tuinen en klussen in het clubhuis. Volgens Broekhof was de overname van het baanonderhoud door HGM 'een stap vooruit'. Hij ziet het als een verbetering. Voorheen deed hij bijvoorbeeld zelf het onderhoud aan machines, nu wordt het onderhoud via het hoofdkantoor geregeld. Met twee greenkeepers een

6 min. leestijd

Ook de dubbele green 4 en 6 ziet er netjes uit.

baan onderhouden, dat is best een uitdaging. Het lukt hoofdgreenkeeper Broekhof en zijn collega Kruijsink heel behoorlijk. En omdat ze al een tijd samenwerken, kunnen ze op elkaars ervaring vertrouwen. Broekhof: 'Dat is een groot voordeel; aan een half woord hebben wij al genoeg.'

Greenkeeper met visie

Broekhof is geen doorsnee-greenkeeper, maar iemand die echt een eigen visie heeft op golf-

baanonderhoud. Toen in 2015 de Green Deal Sportvelden getekend werd en bekend werd dat chemische middelen vanaf 2020 (inmiddels 2023) volledig verboden zouden worden, was Broekhof een van de eersten die besloot vol voor chemievrij baanbeheer te gaan. Hij vertelt: 'Chemie gebruik ik al heel lang niet meer. Het hielp op korte termijn, maar je zag dat de problemen uiteindelijk alleen maar groter werden. Chemievrij onderhoud heb ik altijd als uitdaging gezien. Je hoort greenkeepers

vaak zeggen dat ze niet zonder chemie kunnen. Ik denk juist: het moet toch kunnen!' Hij heeft in 2015 nog twee keer gif gespoten op de greens, maar is daarna gestopt, zo laat hij in zijn logboek zien. Dat logboek is overigens helemaal handgeschreven en gaat ruim twintig jaar terug. Broekhof noteert er per dag in wat hij aan onderhoud op de greens doet, zodat hij precies kan terugzoeken wat hij wanneer gedaan heeft.

Wie geen chemische middelen gebruikt in het onderhoud, weet dat schimmels een keer de kop op kunnen steken. Dat heeft ook Golfbaan de Breuninkhof ondervonden. Broekhof laat op zijn telefoon foto's zien van maart 2017. De greens zaten destijds van top tot teen onder de schimmel. Fusarium was de boosdoener. Aan Broekhof destijds de taak om aan de leden uit te leggen wat daarvan de oorzaak was. 'Ik heb toen al gezegd: vanaf 2020 mogen we geen chemische middelen meer gebruiken, en daar zijn we al mee bezig. Dat is soms lastig uit te leggen. Ik zie ook dat andere golfbanen ervoor kiezen om langer te blijven spuiten, maar ook bij hen zal die terugval nog een keer komen.'

Compostthee

Toch heeft Broekhof het inmiddels voor elkaar dat de greens zo goed als schimmelvrij zijn. Volgens de hoofdgreenkeeper komt dat niet door één factor of wondermiddel, maar door alle facetten van het onderhoud bij elkaar. Broekhof: 'Het gaat om het hele plaatje. Ik

Henri Broekhof

Hoofdgreenkeeper

Het clubhuis van Golfbaan de Breuninkhof

Henri Broekhof met de holecutter

gebruik bijvoorbeeld zo min mogelijk kunstmest omdat daar veel zout in zit. Je geeft de bodem daar als het ware een zoutdouche mee, en zeker in de winter is dat slecht voor het bodemleven. Wetting agents gebruik ik ook niet, omdat dat altijd voor een laagje gel zorgt. Zo zoek je naar wat wel en niet werkt voor jouw baan. Vertidrainen helpt juist wel, maar daarmee ben je nog niet van de problemen af. Het totaalplaatje moet goed zijn.'

Een belangrijk onderdeel van dat totaalplaatje op de Breuninkhof is compostthee. Broekhof is een groot voorstander van dit middel. Broekhof: 'Ik wil het bodemleven zoveel mogelijk bevorderen en bedacht de combinatie van Turfx en compostthee. Dat geeft een stimulans aan het weekproces. Met de verhoudingen van dit mengsel heb ik al veel geëxperimenteerd. Ik spoot vorig jaar elke week 40 liter per hectare, maar wil dit jaar halveren. Misschien is één keer in de maand ook wel genoeg, maar ik neem het zekere voor het onzekere.'

Vilt afbreken in de winter

Het resultaat van die aanpak mag er zijn, want de grootste problemen met schimmels zijn nu weg. En door het zachte weer van de winter van 2019-2020 ziet hij dat zelfs in de wintermaanden de viltlaag afgebroken wordt. Broekhof: 'De temperatuur is gewoon goed, natuurlijk. Ik merk ook dat de grasgroei beter is. Alles wat beschikbaar is voor de plant komt ook daadwerkelijk

vrij. Als ik ga spuiten, breng ik Turfx ook nog eens los bij de tank in. Bij 4 tot 7 graden Celsius 2,5 liter, boven de 7 graden Celsius 5 liter. Alles om de bacterie sterker te maken dan de schimmel.' Broekhof benadrukt dat dit ook maar een manier is om de baan te onderhouden. 'Ik zou het gebruik van Turfx en compostthee zeker aanraden, maar het duurt wel drie maanden voor je resultaat ziet. Je kunt niet meteen vaststellen of het werkt.'

Weerbaar

De aanpak van de greenkeepers heeft de baan weerbaarder gemaakt tegen weersinvloeden.

De Breuninkhof heeft de extreem droge zomer van 2018 goed doorstaan. 'We hebben een paar droogteplekken gehad, maar verder niets. En afgelopen jaar, in 2019, was dat hetzelfde. We hebben bijna geen droogteschade gehad. Ik maak me daar ook niet druk om. We hebben in 2019 zelfs iets minder water verbruikt dan in 2018.' En dat terwijl de berekening van de baan er al sinds de opening ligt. Op de oefenbaan wordt de berekening met de hand aan- en uitgezet, op de wedstrijdbaan gaat dat wel automatisch.

Golfbaan de Breuninkhof is het best te omschrijven als een parkbaan, met enkele holes die aan

De Breuninkhof is een parkbaan.

Een kijkje in een van de greens

bos grenzen. De baan is niet Geo-gecertificeerd en zal dat waarschijnlijk op korte termijn ook niet worden. Volgens Broekhof is de mogelijkheid om die certificering aan te vragen wel bekeken. Maar omdat er ook eisen worden gesteld aan het clubhuis, dat een andere eigenaar heeft, wordt dat een lastig verhaal.

Kraaien op bezoek

Tijdens ons rondje over de baan zien we inderdaad dat de schimmeldruk beperkt is. Enkel de green van hole 1 heeft nog veel fusarium. Jammer, want voor greenfee-spelers van buitenaf is dat de eerste indruk die zij van de greens krijgen. Op enkele greens zien we ook kraaien die foerageren. Volgens Broekhof is de overlast van engerlingen en emelten dit

jaar vroeg begonnen. 'Dat komt natuurlijk ook door de zachte winter. Wij hebben zelf al in de bodem gekeken en ze zijn echt heel klein; we moesten goed zoeken om ze te vinden. Maar ook hier geldt: als je de bodem op orde hebt, heb je minder schade. Want als je minder vilt hebt, hoef je minder te prikken en blijft de mat mooi gesloten. En dan is het ook moeilijker om eitjes te leggen.'

Zelf speelt Broekhof af en toe nog een rondje op de golfbaan. Voorheen was vrijdagavond zijn vaste speelmoment, maar nu het greenkeepersteam nog slechts uit twee man bestaat, heeft hij daar minder tijd voor. Het voordeel van de Breuninkhof is dat de negenholes-golfbaan (par-72) in slechts anderhalf uur tijd te spelen

is. In de zomer barst het van de greenfee-spelers, aldus Broekhof. Golfbanen in de regio zijn er voldoende. Golfclub Scherpenbergh, de Sallandsche Golfclub en Kasteel Engelenburg liggen allemaal op zo'n twintig minuten rijden van de Breuninkhof. Toch houdt de golfclub zich goed staande. Het ledenaantal bedraagt momenteel meer dan vierhonderd.

'Ik heb nog steeds niet alles uitgezocht, maar in stappen komen we wel verder'

Uitfiegelieren

Onze ronde over de golfbaan is ten einde. Broekhof nodigt iedereen die interesse heeft uit om eens te komen kijken. Zo nodigde hij ook de redactie van Greenkeeper uit om eens op bezoek te komen: 'Want ik kan wel roepen dat deze aanpak werkt, maar uiteindelijk moet je het zelf laten zien. We zijn nog niet 100 procent van de schimmel af, maar dat kan komend jaar alleen maar beter worden.' Voor Broekhof is dat ook waar de komende jaren de uitdaging ligt: samen met collega's bij HGM verder 'uitfiegelieren' hoe hij de golfbaan het best kan onderhouden. 'Niemand heeft het antwoord. Ik heb nog steeds niet alles uitgezocht, maar in stappen komen we wel verder. De basis ligt er nu. Als je voor zo'n alternatieve aanpak kiest, is het wel belangrijk dat alle collega's erachter staan. Dat is bij ons gelukkig het geval.'

De green van hole 1 kampt nog steeds met schimmels.

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/article/32340/de-breuninkhof-is-schimmel-eindelijk-de-baas